

Sproglig udvikling - et tværgående tema

Kapacitets niveauer	Niveau 1 Begyndende italesættelse og efterspørgsel	Niveau 2 Der sættes fokus på sproglig udvikling i praksis	Niveau 3 Der arbejdes mere systematisk med at implementere sproglig udvikling på skolen	Niveau 4 Der arbejdes med planlægning og evaluering af sprogbaseret undervisning	Niveau 5 Der arbejdes systematisk med planlægning og evaluering af elevernes sproglige udvikling som en integreret del
Ledelse	Ønsker at sætte fokus på sproglig udvikling på skolen	Sætter sproglig udvikling på dagsordenen og understøtter, at der bliver holdt oplæg om sproglig udvikling	Muliggør at faglærere kan tilegne sig viden, omkring deres fags sprog, ordforråd og tekster og hvordan de kan undervise i sproglig udvikling i deres fag	Sørger for at skolen har en sprog- og læsehandleplan Understøtter vejlederes arbejde og teamstrukturer	Understøtter skolens sprog- og læsehandleplan, så den er et dynamisk værktøj Har et fortsat fokus på sproglig udvikling
Vejleder	Er ikke sat i spil	Sættes i spil i forhold til korte informationsmøder	Understøtter faglærerne, så de kan arbejde med sproglig udvikling fx som aktionslæringsforløb	Understøtter lærerne med at planlægge og evaluere en sprogbaseret undervisning	Arbejder systematisk med at understøtte faglærerne i at arbejde med sproglig udvikling
Team	Intet samarbejde om sprog	Uformelle samtaler om sprog	Sproglig udvikling er et gennemgående fokuspunkt på fagteams og årgangsteams	Forpligtende samarbejde omkring evaluering af de flersprogede eleveres sproglige udvikling	Samarbejde om en systematisk og løbende opfølgning og evaluering af de flersprogede eleveres sproglige udvikling
Faglærer	Faglærer formidler stof. Faglæreren har ikke fokus på sproget	Faglærere begynder at arbejde med ordforråd Faglærere har ingen eller lidt viden om hvordan de skal understøtte sproglig udvikling.	Faglæreren kan undervise i fagets sprog, ordforråd og begreber. De er eksplicite i forhold til de teksttyper, der optræder i faget og hvordan eleverne kan læse og skrive i teksttyper	Faglæreren tilrettelægger sprogbaseret undervisning så alle elever får mulighed for at være sprogligt aktive i forhold til at læse, lytte, skrive og tale og stilladserer dem i at bevæge sig fra hverdagsprog til fagsprog.	Faglæreren afdækker hvilket sprog eleverne har (evaluering) og gør sig overvejelser over, hvilket sprog undervisningen kræver og sætter derefter sproglige mål for elevernes læring.
Elev	Eleverne bliver aldrig eller sjældent sat i sprogbrugssituationer, der fremmer sproglig udvikling. Der undervises ikke i teksttyper og der er ingen stilladsering i forhold til	Eleverne oplever, at lærerne sætter fokus på fagligt og færdighedsforråd	Eleverne bliver undervist i fagets sprog, ordforråd, begreber og lærerne er eksplicite i forhold til hvordan eleverne skal læse og skrive i teksttyper.	Eleverne får en sprogbaseret undervisning, der gør, at de får mulighed for at være sprogligt aktive i forhold til at læse, lytte, skrive og tale. De bliver stilladseret i at bevæge sig fra hverdagsprog til fagsprog.	Eleverne sætter sproglige mål sammen med teamet, som understøtter den enkeltes vej til at udvikle sproget

	læsestrategier, teksttyper og skrivning				
Forældre	De oplever ingen inddragelse og modtager ingen eller næsten ingen information. De deltager ikke i forældremøder	Forældrene oplever at sproglig udvikling sættes på dagsordenen, og modtager lidt information Forældrene deltager sporadisk i forældremøder.	Forældrene bliver mødt af lærere, der er eksplicite omkring, hvordan de kan understøtte deres børn i barnets sproglige udvikling Forældrene oplever en større involvering og deltager i forældremøder.	De inddrages som sproglig ressource og deltager mere aktivt i at samarbejde omkring deres barns sprogudvikling fx gennem samtalelektier.	Forældrene inddrages aktivt som en integreret og naturlig del af deres børns sproglige udvikling i fagene. Koordineringen er indlejret i læreplaner og årshjul, f.eks. sikres det at nogle forældre kan deltage i nogle undervisningstimer og hjælpe eleverne med oversættelse af modersmål til dansk
Læremidler	Ingen fokus på sproglig udvikling i læremidler	Et begyndende fokus på hvordan læremidlerne forholder sig og medtænker sproglig udvikling	Et fokus på hvordan læremidlerne forholder sig og medtænker sproglig udvikling og eksperimenterer med at redigere, så de understøtter sproglig udvikling	De læremidler der er tilgængelige redigeres, så de understøtter sproglig udvikling	Læremidler indkøbes og vurderes ud fra, om de har fokus på sproglig udvikling

Af Mette Bech, CFU Absalon, 2023